

«Хто правду чинить - іде до світла»
(від Івана 3,21)

ЖЕТЯ

ЧАСОПИС

10/187 грудень 2022

ЛЬВІВСЬКА АРХИЄПАРХІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

Митрополит Ігор привітав вірних парафії Святої Софії з 30-літтям відкриття храму

Для парафіян і священників церкви Святої Софії, що у Львові, 20 листопада 2022 року велике свято – 30-ліття з часу, коли вперше після 42-літньої мовчанки в храмі знову зазвучала молитва.

Знищучи український народ фізично, ментально і духовно, радянська влада зачиняла наші храми, перетворюючи їх на склади, спортзали чи клуби. В стародавній будівлі цієї церкви, яку з глибокою вірою в Бога та бажанням служити на Його славу звели ще в XVI столітті, понад чотири десятиліття розміщували склад музею ім. Івана Франка. Завдяки небайдужим людям (дехто з них того дня був присутній на Архиерейській Літургії), церква знову ожила і вже 30 років тут відбуваються богослуження.

З цієї нагоди до храму завітав Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор, щоб розділити радість вірних і духовенства храму. У своїй проповіді владика Ігор особливу увагу приділив боротьбі зі злом. Наводячи аналогію зі сьогодишнім Євангелієм, наголосив: «Святий Учитель Церкви перестерігає, навчаючи про демонів, які можуть чинити певні діла: «Своєю силою – звичайно, ні, але з дозволу Бога можуть зробити дещо. Якщо Бог дозволить, тоді і я теж можу зробити щось. Із якої причини ти дивиєшся тому, що диявол без сили Божої не може ніколи нашкодити

людям, коли він не міг принести шкоду навіть свиням ...» (св. Іван Золотоустий).

Владика Ігор подякував священникам і парафіянам за віддане служіння, а також нагадав присутнім про важливість жертвувати свої молитви та піст задля наших воїнів, які вже понад дев'ять місяців боронять нас від ворожої навали. У Львівській архієпархії піст за Збройні сили України встановлений на кожен вівторок.

Після завершення Архиерейської Літургії священники та парафіяни подякували митрополитові Ігореві за візит, привітали його зі 70-літтям від Дня народження, а незрячий хлопчик зі Спеціальної школи-інтернату №100 у Львові Олександр Гривнянський у подарунок владичі заспівав «Ave Maria».

Парох храму Святої Софії отець Тарас Савчук також подякував усім благодійникам і громадським діячам, які допомогли відкрити цей храм для служіння Богові та вірним, які допомагають підтримувати діяльність і розвиток парафії й сьогодні, не шкодуючи власного часу, та священникам, які служили і служать у цьому храмі.

Митрополит Ігор вручив подячні грамоти тридцяти особам, благословивши їх на многії літа.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Благовістувати посеред трагедії війни»: формаційна зустріч для духовенства Львівської архієпархії

15 листопада в приміщенні Львівської духовної семінарії Святого Духа в межах Інституту постійної формації для духовенства відбулася зустріч «Благовістувати посеред трагедії війни». Перша зустріч формаційної програми Львівської архієпархії та філософсько-богословського факультету УКУ була присвячена обговоренню теми війн у Старому Завіті. Цю зустріч провів декан філософсько-богословського факультету УКУ отець Юрій Щурко. Священик підкреслив, що Ісус та автори Нового Завіту ніколи не жалілися на насильство у Старому Завіті. Чи ми є більш чутливі, ніж Ісус та автори Нового Завіту? Може, вони бачили щось у Старому Завіті, а ми, можливо, пропускаємо?

У своїй доповіді отець Юрій зокрема зазначив:

– У Старому Завіті Бог представлений як Той, Хто воює з сатаною, а Божий народ як той, який воює зі своїми ворогами. У деяких текстах Бог зображений як божественний воїн, який носить титул *יהוה סבאֹת* (yhw sebaot, «Господь сил»), який воює проти ворогів Свого народу (Вих. 15, 3-4).

Божий народ часто описується, як обраний агент для виконання божественного суду над певними народами, ведучи війну проти таких народів (напр. Іс. Нав. 3, 10-11).

Концепція Старого Завіту про «війну» ґрунтується на ідеї Божої святості та Його ненависті супроти зла (Вих. 15, 11).

Пресслужба Львівської архієпархії

Владика Володимир на свято блаженної Йосафати освятив парафіяльний соціальний центр

«Ми дякуємо Богові за покликання до життя, служіння і святості Йосафати Гордашевської. Вона не втікала від зла, а чинила добро. Бо зло – це відсутність добра. Ця скромна жінка служила кожною клітиною свого тіла. А служіння дарує корону небесної слави. Нехай це буде нашою життєвою дорогою!» – на цьому акцентував єпископ-помічник Львівської архієпархії владика Володимир під час проповіді у 23-ю неділю після Зіслання Святого Духа у храмі блаженної Йосафати Гордашевської. Поруч із храмом архиєрей освятив того дня парафіяльний соціальний центр.

Наприкінці Божественної Літургії адміністратор парафії о. Зеновій Хоркавий подякував владіці Володимирі за спільну молитву та за «відвагу відвідувати парафії у час війни». «Це нас скріплює, будує та заспокоює. Ми відчуваємо, що тато приїхав до дітей. Дякую Вам за це», – подякував владіці Володимирі отець Зеновій.

Відтак, пам'ятним подарунком подякували усім жертводавцям парафії та соціального центру. Опісля відбулося освячення парафіяльного соціального центру блаженної Йосафати Гордашевської.

«Ми дякуємо Богу, що знайшли сміливість в час війни добудувати центр. Це означає, що Україна є незнищенна. Наша Церква дивиться з оптимізмом навіть на такі драматичні події і буде простори для допомоги для своїх дітей», – зазначив отець Зеновій Хоркавий, розповівши також про нагоди послужити людям, які вже мав цей центр ще до дня освячення.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Гідність – це Божий дар», – владика Володимир звершив панахиду на меморіалі Героїв Небесної Сотні

У День Гідності і Свободи єпископ-помічник Львівської архієпархії Володимир звершив панахиду на меморіалі Героїв Небесної Сотні як знак вшанування пам'яті борців за волю України. Участь у заході взяли представники духовенства різних конфесій, а також влади та громадськості. Борців за волю України вшанували молитвою та урочистим покладанням квітів.

У духовному слові архиєрей відзначив, що гідність, свобода, як і правда, на перший погляд здається чимось самозрозумілим і очевидним. Але за ці речі треба дуже багато терпіти. «Гідність – це не людська видумка, а дар Божий, що є подарунком людині. Якщо хтось посягає на людську гідність, то тим самим оголошує війну Богові як Творцеві людини. А війни проти Бога ще ніхто не виграв», – застеріг він.

«Ми зібралися на місці, яке зігриває. Тому що зігривають люди, які тут лежать, знайшли вічний спочинок. Вони віддали життя не за що інше, як за гідність, свободу та правду. Нехай вони будуть промовистими свідками до нас сьогодні, що означає мати гідність і бути свобідною людиною», – побажав владика Володимир.

Пресслужба Львівської архієпархії

Митрополит Ігор звершив на Золочівщині Архисрейську Літургію та освятив пам'ятник архангелу Михаїлу

З нагоди дня святкування Собору святого архангела Михаїла та інших безтілесних небесних сил митрополит Ігор звершив святкову Архисрейську Літургію в храмі Святого архистратига Михаїла села Підгородне, що на Золочівщині. Владика подякував усім присутнім за молитву і привітав із храмовим празником, закликав помножувати молитви за воїнів, котрі нас захищають, та нагадав про щовівторковий піст. Опісля архиєрей попросив Господа благословення всіх силою духа, терпеливості у різних труднощах та випробуваннях, добрим здоров'ям на многая і блага літа.

У відповідь адміністратор храму отець Тарас Милян разом із парафіянами по-

дякував митрополитові за молитовні відвідини парафії, а також висловив слова вдячності о. Роману Треховському, котрий колись служив у цій церкві, о. Михайлові Городицькому, о. Михайлові Смолінському, о. Ярославів Малому та о. Михайлові Сукмановському.

«Дякую за ініціативу, старання і дбання Мирославу Пучапському та за фінансову підтримку Ігорю Бартківу, який долучився, щоб ми мали цей прекрасний пам'ятник у нашому селі. Також дякую за активну працю панові Василю – голові парафіяльного комітету, пані Мирославі – старості нашого села, та Оресту Кавецькому, який завжди поруч із нами. Спільними зусиллями ми здатні помножити добрі справи для нашого Підгородного і нашої Золочівщини», – зазначив отець Тарас Милян під час відкриття пам'ятника.

Ігор Барків у своєму зверненні до присутніх на урочистостях закликав до молитви, щоб Бог провадив наше військо до перемоги.

На завершення Божественної Літургії відбулося освячення води та окроплення пам'ятника Архистратигу Михаїлу та фігури Богородиці в центрі села.

Пресслужба Львівської архієпархії

Митрополит Ігор освятив каплицю священномученика Йосафата на парафії Пресвятої Євхаристії у Львові

У день, коли наша Церква вшановує священномученика Йосафата, митрополит Ігор освятив капличку його імені при парафії Пресвятої Євхаристії у Львові. Численна парафіяльна громада зійшлася, щоб розділити радість цієї події та молитовно подякувати Богові й попросити благословення.

Звертаючись до вірних, які були присутні цього дня на Архиєрейській Літургії, митрополит Ігор зокрема наголосив: «Зближаймося до Господа в душі покаяння, покори та любові, який очікує кожну людину, щоби простити так, як Він простив учневі Петрові чи жінці грішниці (пор. Лк. 7, 48). Святий апостол Павло написав: «Бо нас Бог призначив не на гнів, а на те, щоб ми одержали спасіння через нашого Господа Ісуса Христа» (1 Сол. 5, 9). Не біймося Бога, а визнаваймо й любимо його!»

По цьому митрополит Ігор вручив подячну грамоту отцю Михайлові Німаку, який служить на цій парафії, та привітав його зі 45-літтям, подякував за сумлінне виконання душпастирських обов'язків і надав право носити нагрудний хрест із прикрасами.

Отець Михайло Німак подякував митрополитові за те, що прибув на святкування, і звернувся до владики: «З Вашого благословення і з Вашими молитвами ми розпочали будівництво цієї каплиці. І за декілька місяців сьогодні освятили, коли вшановуємо патрона цієї святині священномученика Йосафата. Дякую також усім парафіянам, які були жертводавцями і підтримували це будівництво».

Подячні грамоти митрополит Ігор вручив також і вірним, які в особливий спосіб доєдналися до розвитку парафії.

На закінчення священники і парафіяни привітали митрополита Ігоря з річницею священничого рукоположення, яке святкував 23 листопада, 70-літнім ювілеєм та річницею єпископської хіротонії.

Преслужба Львівської архієпархії

У Львівській архієпархії відбулася робоча зустріч з представницею «Kirche in Not» Магдою Качмарик

26 листопада до Львівської архієпархії з робочим візитом завітала відповідальна за проекти міжнародної католицької благодійної організації «Kirche in Not» («Церква в потребі») в Україні п. Магда Качмарик. Її супроводжував керівник офісу «Kirche in Not» у Вроцлаві о. Анджей Пась.

Представниця «Kirche in Not» провела робочу зустріч з єпископом-помічником владикою Володимиром, працівниками бухгалтерії, економату та канцелярії курії.

Владика Володимир подякував в особі п. Магди всій організації за тривалу співпрацю, підтримку проектів УГКЦ, зокрема Львівської архієпархії. Особливо архиєрей подякував за важливу допомогу в час війни. «У час мого новіціату мені до рук потрапила книжка «Де плаче Бог». Я зрозумів, що в цих словах проявляється вся духовність організації «Церква в потребі». Дякую, що ви є там, де плаче Бог», – відзначив єпископ-помічник.

Сторони обговорили перспективи співпраці на майбутнє. Представниця «Kirche in Not» представила пріоритети діяльності цієї благодійної організації на найближчий час. За її словами, цими пріоритетами насамперед є вишкіл, освіта, формація людей. Бо, на її думку, найважливіше вкладати ресурси у людей. «Ви живете на війні, а ми живемо війною», – зауважила Магда Качмарик.

Відтак жінка відвідала соціальні проекти Львівської архієпархії – Освітній центр ім. о. Ю.Дзеровича та майбутню святоюрську кав'ярню.

Преслужба Львівської архієпархії

У селі Дрогомишль на Яворівщині відсвяткували 100-літній ювілей храму

Столітній ювілей свого храму Покрову Пресвятої Богородиці відсвяткували вірні Української Греко-Католицької Церкви села Дрогомишль, що на Яворівщині. З цієї нагоди на парафію завітав Архієпископ і Митрополит Львівський Ігор. Зустріли його наймолодші парафіяни разом із парохом храму отцем Володимиром Біланом.

Найдавніші відомості про храм у с. Дрогомишль датовані 1578 роком. Попередня дерев'яна церква Преображення Господнього згоріла під час Першої світової війни у 1916 році. А в 1921 році збудували дерев'яну церкву Покрову Пресвятої Богородиці, яку відновили в 1925 році, після пожежі. В радянські часи, впродовж двадцяти восьми років, із 1961 до 1989 року, святиня була зачинена.

У своїй проповіді митрополит Ігор роздумував про силу віри та милосердя Ісуса, який зцілював хвору жінку та воскресив померлу доньку Яіра. Після завершення Архиєрейської Літургії владику наголосив: «Сьогоднішня подія – це нагода ще раз скласти молитви за наших воїнів. На ваших теренах їх є багато. Старайтеся щоденно згадувати їх у своїй молитвах, просіть Бога про перемогу для нашого народу. А також пам'ятайте про щовівторковий піст у нашій архієпархії, який жертвуємо за наших військових».

Парох храму отець Володимир Білан у своїй промові підкреслив значимість такої події для парафії, а також подякував митрополитові та священникам, які співслужили Архиєрейську Літургію.

На завершення парафіяни і священник привітали архієпископа зі 70-літтям і побажали довгих років життя в здоров'ї та мирі.

Преслужба Львівської архієпархії

На Новояворівщині вшанували 130-ліття Патріарха Йосифа Сліпого

З нагоди 130-ої річниці з дня народження Патріарха Йосифа Сліпого у неділю, 4 грудня, в Народному домі села Бердихів, що на Новояворівщині, відбулась урочиста академія за участі солістів, хору та камерного оркестру Заслуженої капели України «Трембіта». Захід відбувся під патронатом Благодійної фундації «Андрей».

Розпочав і завершив урочисту академію автор проекту Михайло Перун. Він зосередив увагу на трьох найголовніших рисах Патріарха, які варто наслідувати кожному. Він підкреслив, що Патріарх Йосиф Сліпий – це людина незламної волі, безмежної віри в Бога та великої наукової праці. Патріарх Йосиф Сліпий – одна із найвизначніших постатей в історії України, глава УГКЦ, богослов, церковний і громадський діяч, педагог, який майже 20 років провів у радянських таборачах. Він вірив та прикладав неабияких зусиль, щоб відродити Церкву на рідних землях і здобути державну незалежність України.

Преслужба Львівської архієпархії

Блаженніший Святослав: «У час передріздвяного посту жертвуймо наші молитви за перемогу, за українське військо»

У понеділок, 28 листопада, Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав нагадав про початок передріздвяного посту, що в народі називають Пилипівкою. «Учора ми відзначали свято апостола Филипа, і сьогодні розпочинаємо час приготування до Різдва Христового. Передріздвяний піст – це піст радісного очікування. Очікування на прихід во плоті між нами Господа і Спаси Ісуса Христа. Нехай цей час буде часом духовного подвигу, часом, коли ми справді намагатимемося перемогти зло в нашому серці», – побажав Предстоятель УГКЦ.

Відтак Блаженніший закликав обов'язково в цей час приступити до Святого Таїнства Сповіді. «Найкраще це зробити на початку і зі своїм духовним батьком, духівником розпрацювати програму сорокаденного посту. Зрозуміти, якого типу духовних вправ, молитов чи різних аскетичних видів боротьби із власними вадами і гріхами ви потребуєте», – порадив Блаженніший Святослав.

«У цьому часі жертвуймо свої духовні зусилля, наші молитви за перемогу українського народу у цій нерівній борні, за наше українське військо», – закликав Глава УГКЦ.

Департамент інформації УГКЦ

Владика Венедикт на Гавайях: «Ще одне місце в нашій єпархії, де Святий Дух почав діяти лише в Йому знаний спосіб»

У неділю, 27 листопада, владика Венедикт (Алексійчук), єпископ єпархії Святого Миколая з осідком у Чикаго, відслужив Архиєрейську Божественну Літургію для української парафії Святої Софії на о. Оаху (Гаваї, США). Участь у богослужінні взяли українці, серед яких і воєнні біженці, американці та корінні гавайці.

«Сьогодні відбулася Божественна Літургія для нашої громади на Гавайях, де ми молилися за мир в Україні. Багато було докладено зусиль, щоб ми почали молитися в цьому чудовому храмі», – написав єпископ на своїй особистій сторінці у Фейсбук.

На богослужінні, як зазначив владика Венедикт, були присутні дуже різні люди. «Тут були імігранти з різних частин України (навіть біженці з Маріуполя), українці, що народжені вже тут, американці та корінні гавайці. Саме тому богослужіння відбувалося трьома мовами: українською, англійською і гавайською».

«Ще одне місце в нашій єпархії, де Святий Дух почав діяти лише в Йому знаний спосіб», – підсумував єпарх Чиказький.

Департамент інформації УГКЦ

Владика Богдан Дзюрах взяв участь у візиті «Ad Limina»

19 листопада завершився візит німецьких єпископів «Ad Limina» в Римі. У цій події взяв участь також апостольський екзарх для українців візантійського обряду в Німеччині та Скандинавії владика Богдан Дзюрах, оскільки є членом Єпископської конференції Німеччини. Єпископи молилися на могилах апостолів, мали аудієнцію у Святішого Отця Франциска, а також брали участь у зустрічах з дикастеріями та поінформували Ватикан про свою роботу в єпархіях і в Конференції єпископів.

За словами президента Єпископської конференції Німеччини владика д-ра Георга Бетцінга, обговорювалися різні питання, а насамперед, як євангелізація може досягти успіху перед викликом секуляризованої доби. Також владика відзначив важливість зустрічі з Папою Римським, який надихнув усіх єпископів і наголосив на тому, що для пошуку рішення в будь-яких питаннях потрібні мужність і терпеливість.

Підсумовуючи візит німецьких єпископів, владика Георг також сказав, що Церква в Німеччині хоче і повинна дати відповіді на запитання, які ставлять вірні, та наголосив на необхідності нових шляхів для протистояння кризі в Церкві.

Довідка

Візит «Ad Limina» є канонічним зобов'язанням римо-католицьких єпископів здійснювати особистий візит до Папи Римського зазвичай кожні п'ять років і звітувати про стан відповідної єпархії. Для єпископів ця подорож до Риму має характер паломництва до гробниць апостолів.

*Пресслужба Апостольського екзархату
в Німеччині та країнах Скандинавії*

Обрано нову провінційну настоятельку Згромадження сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя

Настоятелькою Української провінції Згромадження сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя стала сестра Альфонса Карапата.

Біографічна довідка

Сестра Альфонса народилась 1 серпня 1980 року в м. Новояворівськ, що на Львівщині. У 2001 році разом із першою групою українок розпочала новіціат у Згромадженні сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя (редемптористки місійні). Перші обіти склала 1 серпня 2003 року. У 2006 році закінчила навчання на філософсько-богословському факультеті Українського католицького університету та здобула ступінь магістра богослов'я. Від 2007 до 2010 року навчалася в університеті Святого Духа в м. Каслік (Ліван), де захистила ліценціат з догматичного богослов'я. У 2010-2011 роках обіймала посаду віцедекана гуманітарного факультету УКУ. З 2013 по 2020 рік працювала над докторською працею в університеті Святого Духа в м. Каслік. У квітні 2020 року здобула ступінь доктора богослов'я і від вересня 2022 року була магістрою кандидаток.

За матеріалами Згромадження сестер-місіонерок Найсвятішого Ізбавителя

Митрополит Борис отримав відзнаку католицького телеканалу «Catholic Faith Network»

Митрополит Філадельфійський Борис (Гудзяк) став одним із лауреатів нагороди католицького телеканалу «Catholic Faith Network». Церемонія нагородження відбулася 22 листопада в містечку Гарден-Сіті поблизу Нью-Йорка.

Телеканал CFN, що заснований дієцезією Роквіль-Центр і транслює свої передачі в різних штатах Америки, вже 23 роки щорічно вручає нагороду за значні внески у професійному житті й особисте свідчення. Серед попередніх лауреатів – кардинал Тімоті Долан, письменник Стівен Кінг, архієпископи Нельсон Перез, Джозеф Курц, Вільям Лорі й інші. Від початку повномасштабної війни канал повноцінно висвітлює воєнну, соціальну й гуманітарну ситуації в Україні. Протягом цього часу митрополит Борис був частим гостем передачі директора каналу монсеньйора Джеймса Влона, пояснюючи американським католикам, що відбувається в Україні.

«Архієпископ Борис Гудзяк нагадує нам і нашим глядачам, що потрібно щоденно молитися за український народ і мир в Україні», – зазначила ведуча Колін Маквей. «Архієпископ Борис щедро жертвує часом, щоб інформувати нас не лише про авіаудари та ракетні обстріли, а також про те, як люди віри, люди Божі, переживають війни», – додав монсеньйор Влон.

«Сьогодні в нашому бентежному світі, де стільки гамору, добра новина, радість і надія, якими ділиться ваш канал, надзвичайно важливі», – сказав у короткому подячному слові митрополит Борис. Від імені Патріарха Святослава та всієї Української Греко-Католицької Церкви він подякував єпископам, священникам і вірним Католицької Церкви в Америці за виняткову підтримку та солідарність з українцями в час війни. «Ви знаєте, що ситуація дуже складна. 14 мільйонів людей були змушені покинути свої домівки, зруйновано понад 150 000 будинків, 3000 освітніх закладів, 1000 лікарень. Зараз нищівних атак зазнає енергетична система. Однак люди продовжують захищати правду й Богом дану гідність і своєю сміливістю заворожують світ», – зазначив він, додавши, що якщо буде підтримка, то можна не сумніватися, що українці вистоять.

Митрополит також подякував за багаторічну підтримку Церкви в Україні, зауваживши, що війна увиразнила втілення принципів католицького соціального вчення: гідність людини, солідарність, субсидіарність, спільне добро. Саме ці принципи підтримувала й розвивала в Україні багаторічна підтримка американських католиків через стипендії для семінаристів і священників та соціальні і благодійні проекти.

За матеріалами відділу комунікації Філадельфійської архієпархії УГКЦ

Пластуни Київщини допомагають долати темряву і зігрівати потребуючих

В неділю, 27 листопада, пластуни міста Василькова, що на Київщині, на сходинах мали практичний захід – акт дяконії, що був покликаний принести в домівки світло і тепло. Молоді пластуни на чолі з виховницею Оксаною Роп спільно з представником Бюро УГКЦ з питань екології в Київській архієпархії о. Романом Романовичем виготовляли свічки з натурального воску.

У цей непростий час російської агресії кожен із нас хоче допомогти своїм близьким, рідним, знайомим. Це можна зробити, виявляючи любов через творчість. Творячи власноруч свічки, молоді пластуни засвідчують свою турботу та опіку, яку вони дарують через світло і тепло, що випромінює свічка. А свічка символізує вічне світло, яким є Господь. Бог – справжній батько, який ніколи не покидає своїх дітей, а завжди повторює: «Вір Мені і не бійся».

За матеріалами Інформаційної служби Бюро УГКЦ з питань екології

«Це ні в чому не винні Христові священники», – Глава УГКЦ закликав звільнити з полону о. Івана Левицького й о. Богдана Гелету

«Звертаюся до дипломатичних представників, міжнародних правозахисних організацій із закликом зробити все для порятунку життя нашим полоненим ієромонахам. Усіх вірних нашої Церкви в Україні і на поселеннях, усіх християн, людей доброї волі прошу молитися за порятунок наших душпастирів», – так звернувся Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав 1 грудня, закликаючи звільнити двох полонених греко-католицьких священників, ієромонахів згромадження Найсвятішого Ізбавителя о. Івана Левицького й о. Богдана Гелету, яких 16 листопада в м. Бердянську заарештувала окупаційна влада.

«Ці два священники вирішили залишитися зі своїм народом на тимчасово окупованих територіях. Вони служили як греко-католицьким, так і римо-католицьким громадам, даючи світло надії людям, які опинилися під окупацією. Їх заарештували, потім підкинули до храму якісь військові речі та починають звинувачувати цих отців у незаконному зберіганні зброї. Вчора надійшло повідомлення, що їх нещадно катують. Відповідно до класичних сталінських репресивних методів, просто вибивають зізнання у злочині, якого ті не скоювали. З дня на день їм загрожує смерть», – розповів Патріарх. І закликав: «Я прошу всіх, а найперше тих, хто мучить і катує, негайно звільнити їх. Це ні в чому не винні Христові священники. Вони завинили хіба тим, що люблять свій народ, Церкву, повірених їм людей».

«Господи, у Твої руки віддаємо отців Івана та Богдана! Дай усім нам світло розуміння, як ми можемо їм допомогти, як їх урятувати. А там, де неможливо щось вдіяти людині, Господи, будь Ти присутній! Боже, нехай їхнє життя, свідчення, страждання будуть новітнім скарбом нашої Церкви й народу!» – попросив Блаженніший Святослав.

Департамент інформації УГКЦ

У прокатедрі Святої Софії в Римі вшанували 90-ті роковини Голодомору в Україні

Серед найбільш трагічних сторінок історії українського народу особливе місце займає Голодомор 1932–1933 років. Внаслідок зумисних дій комуністичної влади впродовж 17 місяців Україна втратила від 7 до 10 мільйонів життів.

У суботу, 26 листопада, у прокатедральному соборі Святої Софії в Римі відбулися поминальні богослужіння з нагоди Дня пам'яті жертв Голодоморів у 90-ті роковини геноциду. Схилити голову в молитві за невинних жертв прибули префект Конгрегації Східних Церков кардинал Леонардо Сандрі, префект дикастерії служіння цілісному людському розвитку кардинал Майкл Черні, Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Італія Ярослав Мельник, Надзвичайний і Повноважний Посол України при Святому Престолі Андрій Юраш, Надзвичайний і Повноважний Посол Болгарії при Святому Престолі Богдан Паташев, представники дипломатичного корпусу Посольства Республіки Тайвань при Святому Престолі, семінарія спільнота Папської колегії священномученика Йосафата, чернецтво та парафіяни собору.

Поминальні богослужіння очолив кардинал Леонардо Сандрі у співслужінні з кардиналом Майклом Черні, владикою Іринеем Біликом, каноніком папської базилики Санта Марія Маджоре, та численно зібраним духовенством.

Після спільного богослужіння священники помолилися панахиду за всіх загиблих у жахливому геноциді українського народу. Для шанованих гостей та всіх присутніх підготували мистецьку програму-реквієм, щоб більше розповісти про страшний злочин проти українського народу, вчинений радянською владою.

На завершення вечора спільної молитви кардинали, послі, чисельно зібране духовенство та всі присутні запалили свічки на подвір'ї собору як знак особистої шани та пам'яті про всіх, хто віддав життя внаслідок голодоморів.

У рамках поминальних заходів присутні мали змогу побачити виставку італійського скульптора Армандіно Лекка «Armandi», який створив цілу низку робіт, присвячених тематиці Голодомору в Україні.

Папа Римський до українців: «Ваш біль – це мій біль»

У листі до українського народу від 24 листопада Святіший Отець Франциск запевняє, що біль українців, завданий російською агресією, є і його болем. А також, плачучи разом з українцями за вбитими росією дітьми, він стверджує, що в кожній дитині, яка через війну втратила життя, поразки зазнає усе людство.

У цьому безпрецедентному листі, написаному українському народові в дев'ятий місяць повномасштабної російської агресії проти України, Папа Франциск називає цю війну абсурдною і божевільною.

Лідер понад мільярдної спільноти Католицької Церкви запевняє, що українці не самотні в їхньому болю, спричиненому російським агресором. «Єднаю мої сльози з вашими і хочу вам сказати, що немає дня, коли б я не був поруч із вами і не тримав би вас у своєму серці і у своїх молитвах, – пише Папа і наголошує: Ваш біль – це мій біль».

Щобільше, Наступник святого апостола Петра порівнює рани України, завдані їй росією, із ранами самого Бога, розп'ятого на хресті.

У листі Папа Франциск стверджує, що знає багато трагічних історій з України, про які не забуває. На жаль, насамперед це історії дітей, убитих, поранених, осиротілих. «У моїй пам'яті сливає багато трагічних історій, про які я дізнався. Насамперед це стосується дітей: скільки дітей було вбито, скільки поранено, скільки залишилися сиротами, було відірвано від матерів! – пише Вселенський Архієрей до українського народу. – Я плачу разом із вами за кожною дитиною, що через цю війну втратила життя, як Кіра з Одеси чи Ліза з Вінниці, та сотні інших дітей: у кожній із них усе людство зазнає поразки. Зараз ці діти в утробі Божій, бачать ваші страждання і моляться, щоб вони закінчилися».

Департамент інформації УТКЦ

«Карітас» Польщі готовий прийняти можливу нову хвилю біженців з України

«Карітас» Польщі враховує можливість того, що може прийти нова хвиля біженців з України. Про це в інтерв'ю для «Radio Plus Radom» розповів директор цієї найбільшої в Польщі харитативної організації о. Марцін Іжицкі. Він підкреслив, що «Карітас» Польщі готовий до надавання допомоги біженцям, адже протягом попередніх місяців набуто цінний досвід.

«Ми усвідомлюємо, що може прийти чергова хвиля біженців до Польщі. Ми обговорюємо цю тему і готуємося до різних варіантів. Сценаріїв може бути кілька», – сказав о. Іжицкі, повідомивши також про те, що планується окрема зустріч з директорами «Карітасу» в прикордонних дієцезіях, а також підтримується постійний контакт з українськими осередками.

«Ми постійно слідкуємо за ситуацією, стараємося приготуватися через залучення наших волонтерів. Станом на сьогодні ніхто не спроможний передбачити майбутнє. Все буде залежати від температури. Але вже тепер є помітними наслідки масованих ракетних ударів. Енергетична інфраструктура дуже знищена. Якщо буде дуже холодно, то до нас може прийти велика група біженців», – зазначив директор «Карітасу» Польщі.

Священик нагадав, що очолюваним ним структурою від початку широкомасштабної війни в Україні надає підтримку потребуючим. Створено понад 30 центрів допомоги мігрантам і біженцям. «Тепер українці потребують електрогенераторів. Ми вже вислали певну їх кількість, а також постійно отримуємо прохання про намети, теплий одяг, спальні мішки чи харчі», – сказав він.

Згідно з оцінкою, «Карітас» Польщі надав допомоги вже на кількості мільйонів польських злотих.

«Vatican News»

Електрогенератори для України: будування миру починається з рятування життів

Європарламент і мережа «Eurocities» збирають кошти для придбання життєво необхідних машин для населення країни, яке страждає від нестачі базових послуг, спричиненої бомбардуваннями критичної інфраструктури.

«Ми стараємося подбати про те, щоби в якнайкоротші терміни уможливити доставку великої кількості генераторів, аби частково забезпечити базове електропостачання містам України», – розповів у інтерв'ю для Радіо Ватикану мер Флоренції Даріо Нарделла, котрий очолює мережу «Eurocities». Асоціація згуртовує понад 200 європейських міст, між якими – найбільші міста континенту, включно зі столицями.

«Це мережа мерів, які докладають зусилля в покращення якості життя в своїх містах, але також беруть участь у міжнародних проектах, як ті, що стосуються України та її війни з Росією», – зазначив міський голова, додаючи: «Вже місяцями ми підтримуємо канали солідарності та співпраці. Ми не лише прийняли мільйони біженців у наших містах, понад 150 тисяч в Італії, але також у серпні підписали угоду про відбудову громадських будівель в українських містах, таких як школи чи лікарні, що були знищені бомбардуваннями».

Новий проект народився у драматичній ситуації для українських міст. З приходом зими і пониженням температур наслідки російських бомбардувань об'єктів критичної інфраструктури є особливо гострими. Це спонукало опрацювати план, названий «Генератори надії», в рамках якого, за словами Нарделли, в українські міста будуть надіслані сотні генераторів, «щоби в менш драматичний спосіб долати енергетичну кризу та зимовий холод». Заклик приєднатися до ініціативи скерований до всіх очільників громад, великих і малих.

«Не має значення економічний аспект, що може бути меншим чи більшим. Важливо придбати електрогенератор, пізніше дамо всі вказівки щодо найпоширеніших моделей, і змогли відправити його в Україну, або через канали, які міста вже організували під час війни, або через Європейський Союз, бо ми використовуватимемо три хаби Європейської Комісії, куди звозитимемо генератори з різних міст, щоби відправити їх транспортом, наданим Європейським Парламентом, в Україну», – розповів мер Флоренції, підкреслюючи, що генератори є «надією на життя». «Мир будується, допомагаючи у конкретний спосіб постраждалому населенню, створюючи передумови для порятунку людських життів», – підсумував він.

«Vatican News»

«Допомога Церкві в потребі»: новий пакет підтримки Церкви в Україні

Цілеспрямовані атаки проти цивільної енергетичної інфраструктури роблять до краю важким виживання в умовах зими. Тому Папська фундація «Допомога Церкві в потребі», яка від початку широкомасштабного російського вторгнення в Україну активно підтримує служіння українських католиків в умовах війни, затвердила черговий пакет допомоги, щоби боротися з енергетичною кризою. Новий пакет допомоги призначений на те, щоби допомогти церковним спільнотам і тим, кому вони служать, справитися з наслідками енергетичної кризи, спровокованої війною.

У коментарі директора італійського підрозділу організації Алессандро Монтедуоро висловлено припущення, що прихід зими в уражені бойовими діями чи деокуповані регіони спричиниться до зростання кількості внутрішньо переміщених осіб. «Нещодавні російські атаки не націлені на стратегічні військові об'єкти, – зазначив він, – а навпаки, ставлять за мету ускладнити щоденне життя українців, і тому фундація затвердила ряд ініціатив з метою надіслати пічки та генератори, зокрема, 40 малих генераторів для Донецького екзархату – того самого, який нещодавно заявив про арешт двох своїх священиків російськими військами».

У прес-релізі «Допомоги Церкві в потребі» зазначається, що нові проекти, затверджені в рамках чергового пакету допомоги, спрямовані на заміну систем опалення в деяких парафіях, жіночих монастирях та в Тернопільській семінарії. Крім того, заплановано придбання печей на дровах для Харківсько-Запорізької дієцезії.

Очільник католицького ордену «Лицарі Колумба» здійснив офіційний візит підтримки українців

Найвищий Лицар Патрік Келлі під час дводенного візиту до Львова подарував від ордену «Лицарі Колумба» медичне обладнання для дитячої лікарні «Охматдит» у Львові. Пізніше відбувся брифінг з партнерами щодо проекту з розмінування декупованих територій. У другий день свого перебування взяв участь в урочистому відкритті «Open Knights» – модульного мікрорайону для переселенців у Брюховичах, що відбулося у партнерстві з «Мудрою справою» – благодійним відділом УГКЦ.

Національний делегат Лицарів Колумба в Україні Юрій Малецький разом з регіональними делегатами зустрів високоповажних гостей ввечері 4 грудня.

Серед офіційних зустрічей, також відбулася спільна молитва з Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом та очільником Римо-Католицької Церкви в Україні митрополитом Мечиславом. А у Львівській духовній семінарії Святого Духа УГКЦ у понеділковий вечір – вечора з внутрішньо переміщеними особами та акція надання для них продуктивних наборів і подарунків для дітей напередодні свята св. Миколая. На закінчення візиту, після зустрічі з внутрішніми переселенцями у римо-католицькій семінарії, Найвищий Лицар відвідав основну локацію гуманітарної допомоги Лицарів Колумба в Україні – Центр Милосердя у Брюховичах.

З перших днів повномасштабного вторгнення Лицарі Колумба почали активно займатися підтримкою переміщених осіб як в Україні, так і поза її межами. На сьогоднішній день Лицарі активно працюють по всій Україні. Вони одними з перших доставили гуманітарну допомогу у визволені Ірпін, Бородянку, Балаклію, Ізюм і Херсон. Від 24 лютого братами в Україні було доставлено та розповсюджено 1700 тонн продуктової допомоги та речей першої необхідності. Члени польської гілки організації запакували та надіслали для українців близько 85 000 пачок продуктивних наборів, які скоординували та розповсюдили українські лицарі. Для декількох ініціатив по всій Україні у співпраці з Церквою було надано фінансову підтримку для організації простору, забезпечення потреб ВПО, як-от купівля генераторів чи ремонт приміщень.

Лицарі Колумба є найбільшою чоловічою католицькою організацією у світі, яка налічує близько 2 млн братів. Також Орден є найбільшою такого типу організацією в Україні – вона охоплює понад 2000 братів – вірних Римо-Католицької та Української Греко-Католицької Церков, які (брати) працюють відповідно до чотирьох головних принципів: благодійність, єдність, братерство, патріотизм.

Повідомила Уляна Журавчак
«Духовна велич Львова»

У Ватикані черговий етап реформ у економічній сфері: контроль над фундаціями

Папа Франциск оновив законодавство, яке стосується різних установ, що зродилися в лоні куріальних інституцій, які досі втішались певною автономією. Нове законодавство стосується також структур, юридична адреса яких міститься у державі-місті Ватикан.

«Хоча такі установи мають формально відокремлену юридичну особовість та певну адміністративну автономію, слід визнати, – пише Папа, – що вони є засобами для здійснення завдань, питомих для куріальних інституцій на службі служіння Наступника святого Петра, і через це також і вони, якщо інше не вказане в установчих нормах, є державними установами Святого Престолу». Отож, беручи до уваги, що їхні матеріальні блага є частиною майна Апостольської Столиці, «необхідно, щоб вони підлягали наглядові не лише з боку куріальних інституцій, яким вони підпорядковані, але також контролю та наглядові з боку економічних органів Римської Курії». Таким чином, допоміжні юридичні особи будуть «чітко відокремлені від інших фундацій, асоціацій і неприбуткових організацій», які зродилися з приватних ініціатив і не є допоміжними у здійсненні питомих завдань куріальних інституцій.

Документ визначає, що нагляд і контроль над такими інституціями здійснює Секретаріат з економічних питань, який також може давати рекомендації щодо впровадження заходів, які повинні запобігати та протидіяти злочинним діям. Апостольським листом також регламентуються правила обліку та обміну інформацією, подавання кошторисів і звітів, доступ з боку Бюро Генерального Ревізора.

Нове законодавство набирає чинності з 8 грудня 2022 року, а існуючі допоміжні інституції повинні пристосуватися до вимог нового законодавства через три місяці від цієї дати.

Беручи до уваги необхідність узгодження нормативної бази, Папська комісія для держави-міста Ватикан шляхом публікації відповідного законодавчого акту розширює застосування приписів цього Апостольського листа також на установи держави-міста Ватикан.

«Vatican News»

Редемптористи з Чернігова разом із «Мудрою справою» служать усім потребуючим

Патріарша фундація «Мудра справа» та монастир Святих верховних апостолів Петра і Павла в місті Чернігові об'єднали зусилля заради всебічного служіння потребуючим, постраждалим від війни.

Після початку повномасштабної війни росії проти нашої Батьківщини місто-герой Чернігів Божою силою стримало наступ російських військ, що переважали, і пережило блокаду. Відбулося це ціною пролиття крові наших воїнів та мирних жителів. Багато людям залишилося без помешкання та елементарних засобів для існування. Дехто був вимушений виїхати в безпечніші місця.

Щоб допомогти постраждалим, особливо в найбільш знищеному мікрорайоні міста Чернігова «Бобровиця», окрім державних інституцій, тут звершують служіння отці та сестри редемптористи. Як зазначає в коментарі Департаменту інформації бр. Назар Шевчук, ЧНІ, тут вірні мають можливість регулярно приступати до Святих Тайн, брати участь у катехизаціях, молитовних вечорах і спільно читати Біблію. Також проводиться активна праця з дітьми, дитячі табори, катехизації, майстер-класи, різноманітні ігри. «У такий спосіб допомагаємо їм проживати своє дитинство, яке намагалися викрасти вороги», – каже бр. Назар.

Завдяки співпраці з Патріаршою фундацією «Мудра справа» монастир редемптористів у Чернігові постійно отримує продуктивні набори, які монахи роздають найбільш потребуючим людям мікрорайону. «На цей момент нам вдалося роздати продуктивні набори приблизно для 700 потребуючих сімей. Ми роздавали й одяг, засоби гігієни, дитячі суміші», – підсумовує співрозмовник.

Також вірні в монастирі роблять окопні свічки, а сестри виготовляють енергетичні батончики для військових.

Як зазначає бр. Назар Шевчук, уся діяльність монастиря ґрунтується на заповіті світлої пам'яті Патріарха Любомира Гузара: «Молимося і працюємо, щоб наша Церква розвивалася, жила і в той спосіб прославляла Бога та служила нашому народові».

Департамент інформації УГКЦ

ПОСТАНОВИ

дев'яносто другої сесії

Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні
18-19 листопада 2022 року Божого,
Львів-Брюховичі

1. Задля покращення душпастирської опіки військових біженців та внутрішньо переміщених осіб:

А. Висловити вдячність Конференціям католицьких єпископів Європи та структурам «Карітасу» в європейських країнах за солідарність з Україною;

Б. Просити єпархіальних єпископів:

1) на виконання постанови № 2 Синоду Єпископів УГКЦ 2010 року призначити в архиєпархіях, єпархіях і екзархатах, в яких цього ще не зроблено, референтів, відповідальних за душпастирство мігрантів і військових біженців;

2) на запит єпархіальних єпископів УГКЦ за кордоном чи голови Пасторально-міграційного відділу Патріаршої курії УГКЦ сприяти організації належної душпастирської опіки військових біженців за кордоном, рекомендуючи для цього служіння підготовлених душпастирів;

3) для кращого інформування вірних УГКЦ про діяльність наших парафій за кордоном взяти під особистий контроль наповнення та актуальність Інтерактивної карти УГКЦ (<https://map.ugcc.ua/>);

4) скерувати зусилля єпархіальних катехитичних і молодіжних комісій на роботу із внутрішньо переміщеними особами.

В. Відзначати в УГКЦ в Україні Міжнародний день мігрантів і біженців в останню неділю вересня.

2. Затвердити Стратегію діяльності УГКЦ для утвердження сімейних цінностей, підтримки сімей і запобігання та протидії домашньому насильству.

3. Затвердити Пастирське послання про патріотизм як любов до рідного народу й батьківщини.

4. Взяти до уваги повідомлення про діяльність Фонду патріарха Любомира Гузара.

5. Взяти до уваги звіт про діяльність Комісії у справах душпастирства охорони здоров'я УГКЦ.

6. На виконання постанови № 5 II Синоду Єпископів УГКЦ 2022 року створити робочу групу з опрацювання Душпастирської програми супроводу людей, які постраждали від війни.

7. Дев'яносто третю сесію Архиєрейського Синоду УГКЦ в Україні провести в лютому 2023 року Божого.

Ці постанови набирають чинності 5 грудня 2022 року Божого.

Голова Синоду
† СВЯТОСЛАВ

10 порад владика Володимира
на різдвяний піст у час війни

Цього року звична для християн в Україні підготовка до Різдвяних свят, як і весь зимовий період, який офіційно розпочинається на календарі, без сумніву будуть особливими через повномасштабну війну, яка триває в Україні вже дев'ять місяців і щодня приносить драматичні події у наші міста і села. Зимові дні стають по-особливому тривожними і лякають нас усіх через відсутню електроенергію і тепло, що стало наслідком знищення енергосистеми в результаті військової агресії росії.

Отож, серед темряви, яка щовечора нас огортає, своїми світлими думками і порадами про те, як цей несприятливий час витримати і з користю використати його для своєї душі і родини, не забуваючи про підготовку до одного з найбільших християнських свят у році – Різдва Христового, ділиться єпископ-помічник Львівської архиєпархії владика Володимир.

1. Споглядаймо на зірки. Стараймося за сприятливої погоди побачити на небі зірки. Це передсмак різдвяної ночі.

2. Знайдімо час для родини. Наскільки дозволяють обставини, використаймо час на родинні зустрічі, розмови біля печі чи каміну. Бо при наявності струму та мережі гаджети в цьому перешкоджають.

3. Шукаймо у тиші темряви голос Бога. Темрява спонукає до тиші, яка також промовляє. Стараймося вслуха-

тися в неї. Тоді маємо шанс почути голос Бога. Адже ми до Нього маємо стільки питань. Рівно ж темрява дарує достатньо часу для сну, незважаючи на тривоги і переживання. Влітку, з огляду на довгий світловий день, ми здебільшого пізно лягали спати.

4. Використовуймо свічку. Для молитви можна використати свічку. На йдеться лише про романтику. Адже свічка дарує світло і тепло.

5. Дари природи мають зігріваючу силу. Зігриваймо одні одних запашним чаєм. Серед темних і холодних вечорів не буде зайвим горнятко запашного чаю.

6. Оберімо думку на день. Прочитаймо чи послухаймо зранку певну думку, яка б нас супроводжувала протягом дня.

7. Концентруймося на істотному. В темряві людина бачить недалеко, уважно дивиться під ноги. Тим самим концентрується на істотне.

8. Дбаймо про чистоту серця. Важливо ввечері робити іспит сумління за прожитий день, при потребі сповідатися. Чисте серце пробиває темряву страху.

9. Практикуймо прогулянку. Дуже корисно якнайбільше часу проводити в русі, на свіжому повітрі. Цінною є легенька прогулянка після обіду чи вечері.

10. Послухаймо в тиші биття годинника. Годинник відраховує секунди, хвилини, години. Це нас наближає не лише до різдвяних свят, а й до вічності.

Глава УГКЦ назвав три засади проведення календарної реформи в Україні

У контексті активного обговорення в українському суспільстві святкування Різдва Христового за новим календарем Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав окреслив три засади, необхідні для проведення календарної літургійної реформи в Українській Греко-Католицькій Церкві.

Українська Греко-Католицька Церква, нагадав Предстоятель, має багатолітній досвід переходу на григоріанський календар, оскільки більшість єпархій і парафій за кордоном уже впродовж тривалого часу відзначають свята за новим стилем. В Україні ж, за його словами, наразі вивчають можливості переходу. Необхідні три засади, щоб це було можливим:

1. Річ не лише в Різдві

«Різдво – це цілий період літургійного року. Тому його потрібно відповідно організувати й пережити. Не можна змінювати дату лише одного свята. Нам потрібна всеохопна, цілісна реформа, що потягне за собою зміну всіх інших дат нерухомих свят у літургійному році. Миколая буде 6 грудня, а День українського війська на Покров – 1 жовтня», – пояснив Патріарх.

2. Календарну реформу потрібно робити разом з іншими Церквами України

«Не можна такого типу зміни робити одноосібно, окремо від церковної спільноти. Різдво – це свято цілого народу, всієї Церкви. Дуже важливо святкувати разом, радіти разом», – зазначив Глава УГКЦ.

3. Війна не є зручним часом для календарної реформи

«Коли горить хата, то не час дискутувати, на яку стіну вішати ікони. Нам так важливо всі сили спрямувати на перемогу України!» – вважає архиєрей.

«Стараймося гідно разом пережити весь різдвяний час, оновити наші сили для перемоги України над російським агресором», – закликав духовний лідер українців.

Департамент інформації УГКЦ

Митрополит Ігор освятив нове приміщення Освітнього центру ім. Дзєровича

26 листопада – особливий день для громадської організації «Освітній центр ім. Дзєровича» Львівської архієпархії УГКЦ, адже того дня митрополит Ігор освятив нове приміщення центру, де відтепер реалізовуватимуть різноманітні освітні проекти, дбаючи про розвиток наших шкіл.

До слова, 24 листопада, виповнилося п'ять років від часу заснування «Освітнього центру ім. Дзєровича», який від початку поставив перед собою непросте завдання – змінити підхід до надання освітніх послуг, орієнтуючись на дитиноцентризм і плекання справжніх християнських і загальнолюдських цінностей.

Перед освяченням приміщення освітнього центру митрополит звершив Архиєрейську Літургію. Опісля відправив короткий молебень і окропив усі приміщення центру.

Архиєпископ поблагословив усіх працівників, друзів і партнерів цієї громадської організації, побажавши щедрих плодів від їхньої праці, а також подякував за наполегливість і послідовність у їхній праці, яка вже приносить добрі результати.

Пресслужба Львівської архієпархії

«Коли я у відповідь почув знайоме мені «Слава навіки!», то зрозумів: це свої хлопці», — священник зі звільненого Херсону

Херсон дев'ять місяців був під російською окупацією. 11 листопада місто звільнили українські військові. З вдячністю Богові за звільнення Херсону днем пізніше, 12 листопада, Глава УГКЦ молився з єпископами, монашеством і вірними на гробі святого Йосафата у Ватикані. «Ми сьогодні тут хочемо подякувати за звільнений Херсон і за те, що наші отці не покинули того міста. Дякуємо отцям-василіянам з монастиря святого Володимира і всім іншим нашим священникам у Бериславі, у Зміївці та в інших парафіях», – відзначив Блаженніший Святослав з тієї нагоди.

Сьогодні у звільненому Херсоні це немає стабільного зв'язку. Чи не єдине місце, де можна зловити сигнал українських операторів, – площа Свободи в центрі міста. Саме сюди час від часу приходять той самий згаданий Главою Церкви отець-василіянин з монастиря святого Володимира – о. Ігнатій Москалюк, щоб звідти спробувати додзвонитися до рідних, друзів, знайомих і сповістити добрі новини. Одного дня священник перетелефонував і до Департаменту інформації УГКЦ.

Херсон сьогодні:

немає найнеобхіднішого, та є свобода

«Сьогодні ситуація в Херсоні є піднесена. Люди піднесені на душі, піднесені тим, що відчувають себе свободними людьми», – розповідає о. Ігнатій Москалюк, який приїхав на душпастирство до Херсону з Галичини лише два роки тому і дев'ять останніх місяців провів в окупації.

У місті вже другий тиждень немає електроенергії і тепла, немає водопостачання, немає свіжого хліба, немає найнеобхідніших речей. «Але це ніщо в порівнянні зі свободою, – не втомлюється наголошувати священник. – Люди радіють через те, що є свободні, і не нарікають через те, що їм бракує найнеобхідніших речей».

«Я як священник розділяю цю радість разом з людьми, – каже о. Ігнатій, визнаючись, що спершу було важко навіть повірити в те, що Херсон звільнено. – Коли я вперше побачив військових української армії, я спочатку не повірив; я думав, що це якась провокація зі сторони російської федерації, що багато є переодягнених, і тому ставився до них спочатку з великою обережністю. Але пізніше,

коли наважився підійти до наших військових хлопців і привітався з ними «Слава Ісусу Христу!», а у відповідь почув знайоме мені українською мовою з галицьким акцентом «Слава навіки Богу!», я зрозумів, що це свої хлопці, і немає чого боятися».

«Я залишаюся тут, припильную монастир»: перші дні душпастирства в окупації

Душпастирство в окупації було нелегким, розповідає о. Ігнатій. «Коли настав момент приймати рішення – залишатися в Херсоні чи виїжджати, – я кажу настоятелю отцю Віталію та ще одному священнику і братові: «Негайно збирайтеся і виїжджайте, а я залишаюся тут, припильную монастир, припильную парафію. Надіюся, що це буде недовго». Залишитися зі мною вирішив ще брат Піо. Ми залишилися разом. Це була для мене велика підтримка, і я дуже вдячний братові за те, що він погодився залишитися в цей нелегкий час, щоб ми як брати василіяни разом розділили долю».

Місто росіяни окупували незадовго після 24 лютого. Втім, отці-василіяни продовжили, як звичайно, душпастирську працю. У великій мірі, як самі

розповідають, вона не відрізнялася від служіння в мирний час.

«Щодня ми з братом вставали, молилися приписані нашим уставом молитви, була Утреня, – розповідає о. Ігнатій. – Ми домовилися, що будемо молитися Утреню безпосередньо перед Літургією, щоб люди, які приходять, могли також брати участь у церковному правилі. Це їм допоможе підготуватися до Святої Літургії».

Для цього отець Михайло Лучків з церкви святого Андрія у Львові навіть передав через волонтерів на парафію до Херсону десять молитвословів.

«Люди, які в будний день чи неділю приходили вранці на Святу Літургію, брали молитвослови і разом з нами молилися Утреню, церковне правило. Це давало нам таку велику надію на те, що віра у людей – жива, і що вона розвивається через спільну молитву», – ділиться священник.

Щодня до храму на Святу Літургію приходили від 8 до 15 людей, які старалися жити євхаристійним життям, сповідатися щонайменше раз на місяць і щодня приступати до Святого Причастя. Серед прихожан монастирського храму були не лише греко-католики.

«Оскільки у місті багато церков Української Православної Церкви, які служать українською мовою, були закриті, то ті люди, що ходили до ПЦУ, почали приходити до нас, – розповідає о. Ігнатій. – Багато людей, які були проукраїнськи налаштовані, незважаючи на конфесійність, приходили до храму, брали участь у Святых Тайнах».

Отець Ігнатій каже, що через окупацію, поки ще була така можливість, з 300-тисячного Херсону на підконтрольну Україні територію виїхало близько 70 відсотків мешканців. Виїхало з міста і 70 відсотків парафіян монастиря святого Володимира. А згодом евакуювалася і частина тих, хто спочатку не поїхав.

«Наших сталих парафіян залишилося 20-25 осіб, не більше. Я думаю: Боже мій, що буде далі? Чи є сенс мені далі тут залишатися? Але у своєму серці я відчув: залишися, – згадає священник. – І дійсно, почали приходити нові люди. На місце наших парафіян, які були сталі і виїхали на захід України чи за кордон, почали з'являтися нові люди. У неділю на Святу Літургію приходило 65-70 людей, інколи навіть і 100, що мене як священника дуже тишило».

Допомагали людям, чим могли: готували обіди

Отець Ігнатій з братом Піо допомагали людям всім, чим могли. Найважчими місяцями в Херсоні, кажуть, були квітень і травень, коли ще не було городини, люди не могли отримати пенсії, не було ніякої фінансової допомоги. «Не було за що купити буханку хліба, не кажучи вже про інші продукти, – розповідає ієромонах. – Тоді прийшла до нас така думка, що можна було б попросити людей із західної України допомогти нам послужити місцевим мешканцям. Люди скидали мені на банківську картку пожертви, ми знімали готівку, їхали на ринок, закупляли мішками продукти, тут на місці фасували і щонеділі роздавали людям».

Згодом отці-василіяни почали готувати гарячі обіди. «Брат Піо у нас професійний кухар, – розповідає про свого співбрата о. Ігнатій. – Він часто їздив з молоддю на літні табори, де треба було годувати багато людей, так що готувати для нього не було проблемою. Тож ми почали щонеділі готувати перше, друге, компот, чай і роздавати це все людям».

Згодом на подвір'ї храму почали організувати українські зустрічі, на які приходили не тільки потребувачі, але й усі парафіяни. «У квітні-травні, – каже о. Ігнатій, – ми співали українських пісень, разом танцювали гаївки, підтримували український дух, українську культуру біля нашого храму. Люди все більше й більше почали горнутися до нашої Церкви».

«Через 20 блокпостів»: відвідини інших парафій

Душпастирство греко-католицьких священників у Херсоні не обмежувалося одним містом. Були ще парафії, які опинилися без душпастирської опіки, а у Зміївці з парафіянами залишився після інсульту хворий отець Василь Барчук.

«Як священник, я дуже переживав за отця Василя, тому що добре розумів, що йому також потрібна підтримка священника, він так само потребує користати зі Святої Тайни Сповіді, – каже о. Ігнатій. – Тому одного разу я наважився залишити Херсон, сісти в автомобіль і приїхати до Берислава, а з Берислава – до Зміївки. В одну сторону мені прийшлося проїхати близько 20 російських блокпостів. На кожному треба було пояснювати, куди ти їдеш, для чого ти їдеш. Я як священник був в монашому габіті, у рясі. І так блокпост за блокпостом вдалося приїхати до Берислава. Відслужив там людям

Святу Літургію, висповідав їх. Люди плакали, тішились, бо чотири місяці в них не було священника».

Далі – Зміївка. Там отець Ігнатій сподівався зустріти отця Василя Барчука.

«Для нього мій приїзд був великою радістю, – пригадує василіянин, – але й великою несподіванкою. Бо тоді ще не було ніякого зв'язку, не можна було повідомити, що я приїду. Я просто приїхав. Отець не вірив своїм очам, що я приїхав до нього, і він зможе скористатися зі Святої Сповіді. Ми цілий вечір провели з отцем Василем у розмовах, а наступний день – у спільній молитві. Тоді знову через 20 блокпостів я поїхав назад до Херсону. Це було важко і тривожно. Але пізніше, коли прийшлося їхати другий, третій раз до Зміївки, вже було набагато легше. Я розумів, якою є ситуація».

Відвідували отці-василіяни і греко-католицьку парафію у Федорівці, де разом з вірними навіть організували престольний празник. «Я старався принаймні один раз, – каже о. Ігнатій, – а, як виходило, то й двічі на місяць приїжджати до нашої дорогої Федорівки».

Образ, який підтримував – Добрий Пастир

Для вірних підтримкою у цей важкий час були священники, а хто був підтримкою для них? «Моєю підтримкою як священника в часі окупації був завжди образ Доброго Пастиря, Пастиря, який тримає овечку на своїх плечах, – ділиться о. Ігнатій Москалюк, ЧСВВ. – Ісус Христос каже: «Добрий пастир життя своє дає за овець. Наймит, який не пастир і якому вівці не належать, бачить вовка, що намагається, і кидає вівці та біжить геть; і вовк хапає їх і розполохує, а добрий пастир віддає життя своє за овець». Таким прикладом Доброго Пастиря для мене завжди був Ісус Христос. І, власне, Він у глибині молитви допомагав мені перебувати ці всі важкі хвилини душпастирства у Херсоні».

«Та як людина я був виснажений і психологічно, і фізично, – зізнається ієромонах. – Важко було тому, що я перебував у маленькій спільноті – я і брат. Я привик бути в більшій спільноті, де було два-три священники. Це було, з однієї сторони, трохи важко. Але з другої сторони, я дякую Господу Богу, що в Херсоні залишився також священник римо-католицької парафії Серця Христового отець Артем, а пізніше, в серпні, приїхав і настоятель парафії отець Максим. Мені було добре, бо я міг поїхати до священника

римо-католицької парафії посповідатися, розповісти про свої труднощі, послухати його добрі науки. Отець Артем і отець Максим також користали з моєї присутності, приходили до мене до Сповіді, я їм також давав розраду, духовну підтримку».

Правду казав святий отець Піо з П'єтрельчини, слова якого завжди пригадував собі отець Ігнатій, особливо, в окупованому місті: «Я іншим допомогти можу, самому собі – ні. Потребую допомоги іншого священника». «Так воно у житті є», – стверджує священник.

Небесний опікун Херсону

На завершення нашої розмови, яка кілька разів переривалася через проблеми зі зв'язком, отець Ігнатій розкриває один секрет.

«Коли почалися воєнні дії і Херсон було окуповано, а ми не знали, скільки часу це буде тривати, я віддав наше місто під особливу опіку святого Йосифа Обручника Пречистої Діви Марії. Він опікувався Пресвятою Ро-

диною – Марією з Дитятком Ісусом. Він стільки поневірянь і труднощів перетерпів, коли Пресвята Родина йшла до Єгипту, стільки в Єгипті пережив, а пізніше – і по дорозі до Назарету. Я добре розумів, що Пресвята Діва Марія і Ісус були під захистом і опікою святого Йосифа, тому, не вагаючись, віддав наше місто Херсон під його опіку. Щодня і щонеділі на потрійній ектенії у молитві я закликав, щоб святий Йосиф опікувався нашим містом. Я казав до святого Йосифа: «Довіряю тобі це місто, а як ти маєш його врятувати – це вже твої проблеми», – розповідає о. Ігнатій.

«Думаю, – каже він, – те, що сьогодні місто Херсон залишилося цілим і неушкодженим, – це заслуга і молитви святого Йосифа».

Підготували:

о. Тарас Жеплінський, Микола Мудрик
Департамент інформації УГКЦ

Хто хоче бути першим, хай буде всім слугою. Про природу, місію та сутність Церкви

Грецьке слово *ἐκκλησία*, яке на українську перекладається як «церква» або «зібрання», складається з двох частин: прислівника *ἐκ* – «від», «з» та дієслова *καλέω* – «кликати», «звати». Таким чином, *ἐκκλησία* означає спільноту покликаних, вибраних, зібраних. Цим терміном від початку називали спільноту учнів Христа. Але для чого була покликана Господом ця спільнота і якою є її природа, місія та сутність?

60 тому, у жовтні 1962 року, у Римі розпочався Другий Ватиканський Собор, який став чи не найважливішою релігійною подією ХХ століття. Собор, який протривав до 1965 року, вказав напрямком, яким у майбутньому мала б рухатись Католицька Церква. Папа Венедикт XVI підкреслював неодноразово, що Собор сприятиме справжньому оновленню Церкви й світу лише за умови, якщо його вчення будуть зрозумілі і засвоєні з перспективи двотисячолітньої Традиції (пор. M.Lamb – M.Levering, *Vatican II: Renewal within Tradition*, Oxford 2008).

Отці Собору намагалися представити тогочасному світові такий образ Церкви, який міг би стати своєрідним орієнтиром для розуміння ідентичності та місії Церкви у світі. Собор не намагався дати єдиного визначення поняття Церкви, тобто що вона є тільки «цим» або «тим». Конституція *Lumen Gentium*, наприклад, наводить кільканадцять біблійних образів Церкви – ковчег, кошара овець, нива, будівля тощо (пор. *Lumen Gentium* 6). Як можна пересвідчитися з чисельних коментарів та мемуарів учасників, Отці Собору щиро прагнули виправити образ Церкви, який загалом вважався занадто анахронічним і багатоманітним від реалій світу. Перше занепокоєння полягало в тому, щоби спромогтись вийти за межі суто апологетичного підходу до осмислення Церкви, який був дуже поширеним у часи після Реформації та у добу Просвітництва.

Вже після Собору чимало богословів намагалося проаналізувати та синтезувати концепції та образи Церкви, які впливали безпосередньо з документів. Найвідомішим таким синтезом є праця «Моделі Церкви» («Models of the Church») американського єзуїта, кардинала Е.Даллеса (Avery Dulles). Він розрізняє шість таких образів, або, як він їх називає, «моделей»:

- Церква як Містичне Причастя (*Mystical Communion*);
- Церква як Таїнство (*Mystical Communion*);
- Церква як Слуга (*Servant*);
- Церква як Вісник (*Herald*);
- Церква як Інституція (*Institution*);
- Церква як Спільнота Учнів (*Community of Disciples*).

Інші богослови, як-от американський бенедиктинець Дж. Тайзен у своїй праці запропонував дев'ять таких «моделей» Церкви (пор. J.P.Theisen, *The Ultimate Church and the Promise of Salvation*, Collegeville 1976). Натомість отець Р.Макбраен вирізняє три основні моделі (пор. R.P.McBrien, *Catholicism*, San Francisco 1994). Однак яку б модель не пропонували ці великі церковні мужі, Церква повинна розглядатися, перш за все, в контексті Божого Царства, яке проповідував Ісус Христос, наш Спаситель.

З шести моделей, запропонованих Даллесом, єдиною, яка чітко розглядає Церкву в контексті Царства, є модель Слуги. У всіх інших моделях Церква виступає як активний суб'єкт, а світ – як об'єкт, на який Церква діє або має вплив. Ці моделі описують передовсім внутрішню реальність Церкви («*Ecclesia ad intra*»), говорячи про її самодостатність по відношенню до світу. Питання, яке ставили перед собою богослови, пропонуючи ці моделі, було наступним: «Що може зробити світ для

розбудови Церкви?» Однак сьогодні ми маємо запитати: «Що може зробити Церква, щоби зробити наш світ кращим місцем для життя?»

Модель Слуги богословськи ґрунтується на розумінні того, що Царство Боже є для світу, і що Церква повинна бачити себе і свою місію в служінні Царству Божому. У плані Божого спасіння ми не можемо відокремити Церкву від світу. За словами французького домініканця о.І.Конґара: «У Божому задумі Церква і світ в кінцевому підсумку покликані до Царства Божого, але різними шляхами і на різних підставах. Те, що вони повинні мати спільну кінцеву мету, запобігає непорозумінню, яке було би шкідливим для Церкви, оскільки підвищувало би ризик розчинення її власної місії в місії історії, і шкідливим для світу, оскільки підвищувало б ризик нерозуміння і перешкоджало б його власному належному розвитку» (Y.Congar, *Lay People in the Church: A Study for a Theology of the Laity*, Newman Press, 1957).

Зрозуміло, що місія Ісуса спрямована насамперед до Його учнів. Але це не перетворює їх на закрите суспільство. Церква не має монополії на Царство Боже. Громадянство в цьому Царстві ніколи не означало привілеїв; скоріше, це завжди заклик до солідарності з людьми, особливо з виключеними і дискримінованими членами суспільства.

Однією з головних спокус для Церкви в історії є претендувати на Царство для себе, перебираючи на себе управління Царством, і навіть, в крайньому випадку, представити себе як вже реалізоване Царство Боже, що протистоїть світові. Але Царство Боже не є Царством лише християн.

Маленький

«лірично-історичний» відступ

Святий Роберто Белларміно (1542-1621) – італійський кардинал, мощі якого я відвідую у римській церкві святого Ігнатія кожного разу, коли маю складати якийсь складний іспит, був одним із найвидатніших богословів у період після Реформації, але водночас він був єзуїтом, а, отже, як вірний духовний син святого Ігнатія Лойоли, досконало опанував мистецтво читання знаків часу та духовного розпізнавання.

Після Реформації католицька еклезіологія (галузь богослов'я, що вивчає природу і властивості Церкви) формувалася під дуже сильним впливом полемічного клімату тієї епохи. Белларміно, якого Святіший Отець покликав служити Церкві у специфічний історичний момент боротьби з різними протестантизмами, описував Церкву як «досконале суспільство» (*societas perfecta*), у формі інституції,

часто називав її (Церкву) «християнською республікою» (*respublica christiana*) (пор. S.Tutino, *Empire of Souls: Robert Bellarmine and the Christian Commonwealth*, Oxford, 2010). Під «досконалим суспільством» Белларміно мав на увазі, що Церква має всі необхідні елементи для досягнення мети, для якої вона була покликана, а саме – спасіння всього людства.

У відповідь на протестантську критику видимої, ієрархічної структури Католицької Церкви, італійський єзуїт підкреслював саме її видимі елементи, визначаючи єдину істинну Церкву як спільноту людей, об'єднаних сповіданням однієї і тієї ж християнської віри і з'єднаних у сопричасті одних і тих же таїнств, під управлінням законних пастирів і особливо єдиного намісника Христа на землі, римського Понтифіка. Говорячи про монархічну складову природи Церкви, Белларміно привів своє і до земних царств тих часів: «Бо Церква – це тіло людське, яке так само видиме і відчутне, як тіло римського народу, чи Королівства Франції, чи Венеціанської Республіки» (пор. R.Bellarmino, *De Controversiis On The Church Militant*, translated by Ryan Grant).

Але говорячи про монархічну природу Церкви, Белларміно мав на увазі суто її еклезіологічний вимір. Церква, яка заснована на одній скалі, святому Петрі, наслідником якого є римський понтифік. Термін «монархія» або «монархічний» у працях не лише Белларміно, але й Суареза, Сандера, Ліґуорі вживається саме в його еклезіологічному аспекті, тобто коли йдеться про Церкву як видиму інституцію. Усі наведені автори добре знали логіку, адже писали апологетичні твори проти протестантів та інших тогочасних ворогів папства, тому не могли собі дозволити просто так перестрибувати з еклезіологічного виміру в тринітарний, стверджуючи, що монархія – це «єдине начало» в Ісусі Христі. Якщо вже на те пішло, то нашим єдиним началом є не лише Христос, а ціла Пресвята Трійця, Сопричастя Божественних Осіб, тому християни є не монархістами, а койноністами (від грецького *κοινωνία* – «сопричастя»). Виокремлюючи лише Христа, або Бога Отця як єдине начало і джерело, тобто єдине *ἀρχή*, можна настільки заплутатись і не зауважити, що опинишся серед еретиків монархіантів...

Белларміно розрізняв тіло церкви та її душу. Його визначення зміцнило уявлення про Церкву як про видиме інституційне суспільство. Але я повторюю ще раз, що Белларміно мав читати знаки часу, був двома ногами на землі, бачив виклики та проблеми Церкви у часи, в котрі жив, і намагався їй допомогти. Його богословська

спадщина є черговим доказом того, що богослов'я і Церква є динамічними, бо вони постійно розвиваються.

Розвиток Церкви ми бачимо постійно. Вона не статична, і навіть ще у Новому Завіті помітно зростання, зміну структури Церкви від перших послань Павла до його пастирських листів. Таким чином «стара» харизматична будова Церкви під керівництвом апостолів, пророків і вчителів поступово поступилася місцем пресвітерам та єпископам і, зрештою, більш формальній структурі монархічного єпископату.

Повернемося ж до документів Другого Ватиканського Собору. *Gaudium et Spes* представляє нове розуміння взаємодійносини між Церквою і світом. Визнаючи автономію світу, Собор стверджує, що Церква повинна розглядати себе як частину загальної людської сім'ї, поділяючи ті ж турботи і труднощі, що й решта людства. У 3 і 92 параграфах Конституції говориться, що як Христос прийшов у світ не для того, щоб Йому служили, а для того, щоб служити, так само і Церква, виконуючи місію Христа, прагне служити світові, сприяючи єдності між усіма людьми. І саме такий образ Церкви-Слуги є справжнім скарбом. Адже, в першу чергу, це допомагає Церкві відірватися від надмірної заклопотаності власними внутрішніми справами і подивитися на світ, якому Христос проповідував Царство Боже. Важливо, щоби Церква не замикалася в собі і не зводила себе до якоїсь маленької групи, яка тримається на відстані від світу. Церква повинна брати активну участь в преображенні та визволенні цього світу (пор. Лк. 4, 18).

По-друге, Церква покликана дати надію світу, враженому війнами, несправедливістю і ненавистю, постійно вказуючи на майбутнє Царство Боже, яке вже з'явилося в Ісусі Христі.

Останнє, але не менш важливе: модель Церкви-Слуги підкреслює принцип, що *diakonia* (з грецької «служіння»), особливо соціальне служіння, є такою ж важливою складовою місії Церкви, як проповідь і служіння Таїнствами. Царство Боже вимагає переображення всієї людської реальності, і Церква повинна очолити це переображення, підштовхувати світ вперед.

Ще до того, як Йозеф Ратцинґер став Папою Венедиктом XVI, він написав книгу про духовність священства, у котрій говорить про Церкву, яка євангельським служінням може переобразити цей світ: «Мені здається, що якщо ми прислухаємося до голосів людей, які свідомо живуть, страждають і люблять у сьогоднішньому світі, то зрозуміємо, що ми не можемо служити цьому світові з якоюсь банальною зверхністю. Він потребує не підтвердження, а перетворення, радикальності Євангелія» (J.Ratzinger, *Diener eurer Freude: Meditationen über die priesterliche Spiritualität*, Herder, 1989).

А в іншому своєму творі, роздумуючи про кризу інституційної Церкви, Папа Венедикт XVI наводить приклад святого Франциска з Асичу: «За життя святого Франциска люди переживали глибоку тугу за Церквою Духа. Вони прагнули кращого, чистішого, змістовнішого християнства й очікували, що ця нова Церква принесе зміни і в хід історії. Багатьом із тих, хто страждав від недоликів інституційного християнства, святий Франциск здавався Богом посланою відповіддю на їхні очікування, і, насправді, християнство Духа рідко було настільки щирим прикладом, як це було в ньому» (J.Ratzinger, *Gottes Angesicht suchen. Betrachtungen im Kirchenjahr*, Kyrios, 1979).

Король Британії та перша леді України відвідали катедральний собор УГКЦ в Лондоні

30 листопада король Британії Чарльз III та перша леді України Олена Зеленська відвідали український катедральний католицький собор Пресвятої Родина та Український центр підтримки в Лондоні. Гостей вітав владика Кеннет Новаківський, єпископ Української католицької єпархії Пресвятої родини в Лондоні.

Владика Кеннет зазначив: «Візит короля разом з першою леді пані Зеленською є потужним виявом солідарності народу Сполученого Королівства з нашими сестрами і братами в Україні. Для нас велика честь знов вітати Його Величність у нашому соборі, і ми молимося за те, щоб метою його наступного візиту було подякувати за закінчення війни, яка забрала так багато невинних життів».

Перебуваючи в соборі, Його Величність отримав ікону, подаровану Блаженнішим Святославом, Отцем і Главою Української Греко-Католицької Церкви. На іконі зображено Пресвяту Богородицю Замилування, написану Олександром Клименком та Софією Атлантовою – українськими іконографами й художниками, які заснували благодійний проект під назвою «Ікони на ящиках з-під набоїв». Ікона написана на фрагменті ящика з-під озброєнь, привезеного з фронту.

Владика Кеннет запевнив Олену Зеленську в тому, що молитви возносяться щоденно за Президента України, захисників і захисниць держави й увесь український народ у ці жахливі часи.

Його Величність офіційно відкрив Український центр підтримки. Його вітали традиційними хлібом-сіллю тимчасово переміщена українська громадянка Валерія Наталуха та директор Центру Андрій Марченко. Монарх мав зустрічі зі співробітниками та волонтерами Центру, а також його доброчинцями, тимчасово переміщеними українцями та їхніми британськими спонсорами.

Український центр підтримки почав надавати консультації та допомогу тимчасово переміщеним громадянам України після візиту Його Величності та Її Величності королеви-консорта до собору на початку березня 2022 року, невдовзі після початку повномасштабного вторгнення в Україну, що здійснила російська федерація.

На сьогодні Центр розглянув близько чотирьох тисяч електронних і телефонних запитів. Понад 450 осіб отримали допомогу під час регулярних консультацій, і багато з них беруть участь у щотижневих заходах, серед яких – курси англійської мови, арттерапія, група матерів з дітьми тощо. Центр розташований у приміщенні Українського католицького собору в лондонському районі Мейфер.

За матеріалами Української католицької єпархії з осідком в Лондоні

«100 вертепів у Ватикані»: ясла у бомбосховищі «Азовсталі»

Репродукція бомбосховища металургійного комбінату «Азовсталь», у якому поміщені ясла з Дитятком Ісусом – це один з експонатів, який цього року з'явився на вже п'ятій з черги Міжнародній виставці «100 вертепів у Ватикані», яку організовує Відділ з фундаментальних питань євангелізації в світі при дикастерії в справах євангелізації (колишня Папська рада сприяння новій євангелізації). Цього року до експозиції, що знову виставлена під колонадою навколо площі Святого Петра у Ватикані, увійшли 120 творів вертепного мистецтва, що походять з різних європейських країн, зокрема, з України, Угорщини, Мальти, Словенії, Словаччини, Хорватії, та з різних частин світу, як от з Тайваню, Венесуели, Гватемали.

У прес-релізі організаторів зазначається, що понад 100 вертепів підсумовують нахнення і фантазію митців, які виготовили їх з найрізноманітніших матеріалів. Значною мірою у творах відображені виклики та кризи сучасності, як от вертепи, поміщені в середовищах війни. До таких належить згаданий на початку твір монахині Теодосії Полотнюк з Донецького екзархату УГКЦ, праця якої вже виставлялася серед «100 вертепів у Ватикані» два роки тому. Серед експонатів є твори, які вказують на такі виклики як зміни клімату чи трагедії, пов'язані з міграційним явищем у Середземномор'ї.

Відкриття виставки відбулося 8 грудня. Цей захід очолив архієпископ Ріно Фізикелла, голова відділу фундаментальних питань євангелізації в світі, а участь взяли представники дикастерії в справах євангелізації, Посольства України при Святому Престолі, а також представники української спільноти, які виконали кілька колядок. Був присутній також оркестр Ватиканської жандармерії.

Виставку можна буде оглянути кожного дня протягом місяця – від 8 грудня 2022 року до неділі 8 січня 2023 року.

Довідка

Починаючи від 1976 року, в Римі у різдвяний період проводилася виставка «100 вертепів», покликана підтримати та популяризувати традицію різдвяних вертепів. Її назва вказує на історичний аспект, посилаючись на кількість експонатів, які виставлялися під час перших її випусків. Тепер же відвідувачі мають змогу побачити набагато більшу кількість творів «вертепного» мистецтва в його різних стилістичних вираженнях. Ініціативу започаткувала редакція часопису «Rivista delle Nazioni», але через те, що останніми роками ставало дедалі важче зібрати необхідні ресурси, а утримувати експозицію за кошти, виручені за квитки, перестало бути можливим, виникла загроза її згорання. Свою підтримку мистецькій ініціативі вирішила надати тодішня Папська рада сприяння новій євангелізації, взявши її під свою опіку, і від 2018 року вона проводиться у Ватикані.

Щороку експозиція оновлюється. Твори походять з усіх італійських регіонів та з кількадесяти країн світу. Вони є творами як митців, так і аматорів, учнів шкіл і представників різних асоціацій та товариств. Експонатами зі своїх колекцій діляться національні та місцеві музеї. Різним є також матеріал: це і корали, срібло, порцеляна та скло, бронза та кераміка, дерево, коване залізо, пап'є-маше і вторинна сировина, шоколад і злаки, гудзики, свічки, олівці, тощо. Представлені як статичні композиції, так і рухомі, а розміри творів – від мініатюрних до статуй у людський ріст. У 2012 році серед експонатів були твори Тернопільської художньої школи, а 2020 року – композиція, виготовлена вже згаданою сестрою Теодосією з Донецького екзархату УГКЦ.

«Vatican News»

У Польщі з'явилася нова парафія УГКЦ

У неділю, 13 листопада, в Битомі (Польща) офіційно створили парафію УГКЦ. З цієї нагоди до греко-католицької громади завітав владика Вроцлавсько-Кошалінський Володимир Юцак та очолив Божественну Літургію. На богослужінні було понад 100 осіб.

Під час проповіді єпископ звернув увагу на потребу постійно жити згідно з Христовим вченням. Закінчення людського життя є таким, як і цілий пройдений людиною життєвий шлях. Тому християнин не повинен дозволяти собі моральні полегшення в щоденному житті. Про це та про потребу служіння ближньому потрібно пам'ятати кожного дня, незалежно від обставин, що випадають на нашу долю. Забувати про це не може ніхто, також громадяни України, які через війну опинилися поза Батьківщиною.

Владика Володимир зазначив, що на прохання очільника громади о. Тараса Яворського вирішив офіційно утворити в Битомі греко-католицьку парафію під покровом святого великомученика Димитрія. Відтак отець Тарас отримав із рук владика декрет установлення нової парафії в Битомі. Одночасно о. Тарас Яворський став першим адміністратором новоствореної парафіяльної спільноти.

За матеріалами пресслужби Вроцлавсько-Кошалінської єпархії УГКЦ

Кардинал Канталамесса: Бог не залишить за злом останнє слово

У своїй першій науці з нагоди Різдвяного посту проповідник Папського дому зосередився на кількох аспектах, пов'язаних з міжрелігійною дійсністю, наукою та викликами історії.

«Великі двері, які людина може відкрити чи зачинити для Христа, лише одні, і вони називаються свободою. Однак вони відкриваються трьома різними способами, або відповідно до трьох різних типів рішень, які ми можемо вважати багатьма дверима: віра, надія та милосердя», – зазначив на початку першої проповіді з нагоди Різдвяного посту кардинал Раньєро Канталамесса, яку він виголосив 2 грудня у присутності Папи та інших працівників Римської курії в залі Павла VI. У ній він зосередився на перших з трьох дверей віри, які описує книга Діянь Апостолів – «відчинив поганам двері віри» (Ді. 14,27).

НЕВИДИМІ СТЕЖКИ СПАСІННЯ

Проповідник Папського дому зазначив, що з приходом Христа стався стрибок у якості віри, адже йдеться вже не про загальну віру в Бога, а про віру в Христа, який народився, помер і воскрес за нас. «Тут постає дуже актуальне питання. Якщо віра, яка спасає, – це віра в Христа, як ми повинні думати про всіх тих, хто не має можливості повірити в Нього?» – запитував кардинал Канталамесса, від-

значаючи потребу враховувати складну багатоманітність релігій. «У Бога є більше способів спасіння, ніж ми можемо вважати. Він установив «канали» Своєї благодаті, але не був ними зв'язаний. Одним із таких «надзвичайних» засобів спасіння є страждання. Після того, як Христос взяв його на Себе і відкупив, це також є по-своєму універсальним таїнством спасіння», – зауважив проповідник, виокремлюючи спогадкування Церквою дня убитих Іродом невинних немовлят у Вифлеємі, навіть якщо вони й не підозрюють, що страждають за Христа. Тому ми віримо, що всі ті, хто спасається, спасаються заслугами Христа (пор. Ді 4,12). «Одна справа, однак, стверджувати універсальну необхідність Христа для спасіння, і зовсім інша – стверджувати універсальну необхідність віри в Христа для спасіння», – підкреслив кардинал Канталамесса, вказуючи при цьому на потребу проповідувати Євангеліє кожному створінню (Мр. 16,15). На його думку, міжрелігійний діалог не протистоїть евангелізації, але визначає її стиль, є частиною евангелізаційної місії Церкви.

НАУКОВІ ВІДКРИТТЯ ЯК МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ ЗБІЛЬШЕННЯ ВІРИ

Відтак проповідник Папського дому розповів про деякі виклики у сфері науки. Розповідаючи про телескоп, який був запущений у космос 25 грудня 2021 року та зумів передати нові унікальні зображення Всесвіту, він сказав, що наукові відкриття не повинні зменшувати можливість віри, а збільшувати її, наголошуючи, зокрема, на словах псалмиста: «Небеса оповідають славу Божу, і діло рук Його проголошує твердь небесна» (Пс. 19,2). «Бог хотів дати нам відчутний знак своєї нескінченної величі через неосяжність Всесвіту та знак Своєї «невловимості» через найменшу частинку матерії, яка, навіть досягнувши її, – запевняє фізика – зберігає свою «неокресленість», – вказав кардинал Канталамесса. Він додав, що безмежні простори Всесвіту є можливістю для християн сказати радше не те, що все це створив Бог, а підкреслити віру в те, що «все було створено Христом і для нього» (пор. Кол. 1,16), що «ніщо, що постало, не постало без нього» (Ів. 1,3).

ОСОБА ХРИСТА ЯК ВІДПОВІДЬ ВІРИ

Проповідник закликав до мужності виявляти свою віру, стикаючись із науковими відкриттями. «Віруючі – не страуси. Ми не ховаємо голову в пісок, щоб не бачити. З кожним ми поділяємо збентеження перед багатьма таємницями та протиріччями Всесвіту: природної еволюції, історії, самої Біблії... Проте ми можемо подолати збентеження з впевненістю, сильнішою за всі невизначеності: достовірність особи Христа, Його життя та Його слова. Повна і радісна впевненість не є першою, а приходить після віри. Інакше віра втратила б свою цінність і заслугу», – наголосив кардинал.

ВІРА СЕРЕД ВИПРОБОВУВАНЬ ІСТОРІЇ

«Віра є єдиним критерієм, який може змусити нас справедливо ставитися не тільки до науки, але й до історії», – продовжив проповідник, зауважуючи, що Бог не розгадує загадку історії, але просить нас довіряти Йому та Його справедливості, незважаючи ні на що. Він сказав, що зовсім не йдеться про припинення випробовувань, наводячи наївну віру деяких в те, що після т.зв. «Холодної

війни» настане триумф демократії. Ця теза була болісно спростована майбутніми подіями, зокрема, війною в Україні. На думку кардинала Канталамесси, йдеться не про припинення випробувань у житті праведника, а про збільшення його віри. «Історія – це безперервна боротьба між добром і злом, злими, які перемагають, і справедливими, які страждають. Стабільну перемогу добра над злом можна знайти не в самій історії, а поза нею», – підкреслив проповідник Папського дому, додаючи, що ситуації можуть вийти з-під контролю людей, але не Бога. Він продовжив, що коли людина зустрічається з багатьма ситуаціями насильства, голоду, жорстокості у світі, то шукає відповіді у Бога. «Божа відповідь залишається незмінною: ті, чие серце не є вкоріненим у Богові, піддаються песимізму й обурюються, тоді як праведник житиме вірою і знайде відповідь у своїй вірі. Він зрозуміє, що мав на увазі Ісус, коли перед Пилатом сказав: «Царство Моє не від світу цього» (Ів. 18, 36)», – наголосив кардинал Канталамесса. Він зауважив, однак, що Бог не залишить за злом останнє слово.

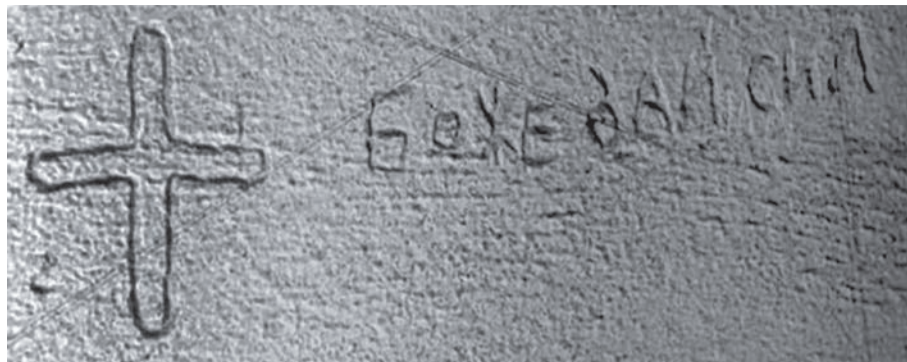
МОГУТНЯ ЗБРОЯ ЦЕРКВИ

«Перший суд – недосконалий, але на очах у всіх – віруючих і невіруючих – уже відбувається зараз, в історії. Добродійців людства, які працювали для прогресу своєї країни і миру в світі, згадують з пошаною і благословенням від покоління до покоління; ім'я ж тиранів і злочинців протягом століть продовжує супроводжуватися презирством і докором», – зауважив проповідник. У цій ситуації Церква, на його думку, має стати на бік бідних, слабких, жертв, тих, хто несе тягар кожного нещастя і кожної війни. Кардинал Канталамесса наголосив, що віра є зброєю Церкви, яка живе нею, подібно до слів пророка Авакума (пор. Ав. 2,4). «Деякий час тому Рим перестав бути caput mundi (столицею світу), але повинен залишитися caput fidei, столицею віри. Не тільки ортодоксальності віри, але також інтенсивності та радикальності віри», – зазначив проповідник, наголошуючи на передачі віри.

У Херсонських катівнях знайшли видряпані на стінах молитви ув'язнених

... На підлозі стояв хрест, а на стінах видряпані молитви катованих в'язнів: «Боже, дай сил» «Моли Бога за нас», «Господи Боже, спаси і сохрани».

На звільнених від російських військ територіях Херсонської області виявили катівні, де утримували навіть підлітків. Про це повідомив уповноважений Верховної Ради з прав людини Дмитро Лубінець. Виявлено 11 місць ув'язнення, зокрема чотири катівні, де тримали тих, хто відмовився співпрацювати з окупантами. Людей катували у підвалах приватних будинків, навчальних закладів, а також у продуктовому магазині.

За словами омбудсмена, жителів Херсонщини піддавали більш жорстоким методам катування, ніж у тих областях, що раніше були під окупацією: на Харківщині, Київщині, Чернігівщині. Зокрема, як повідомив Дмитро Лубінець, зі свідчень людей, що перебували в катівнях на Херсонщині, встановлено, що чоловіків і жінок утримували разом.

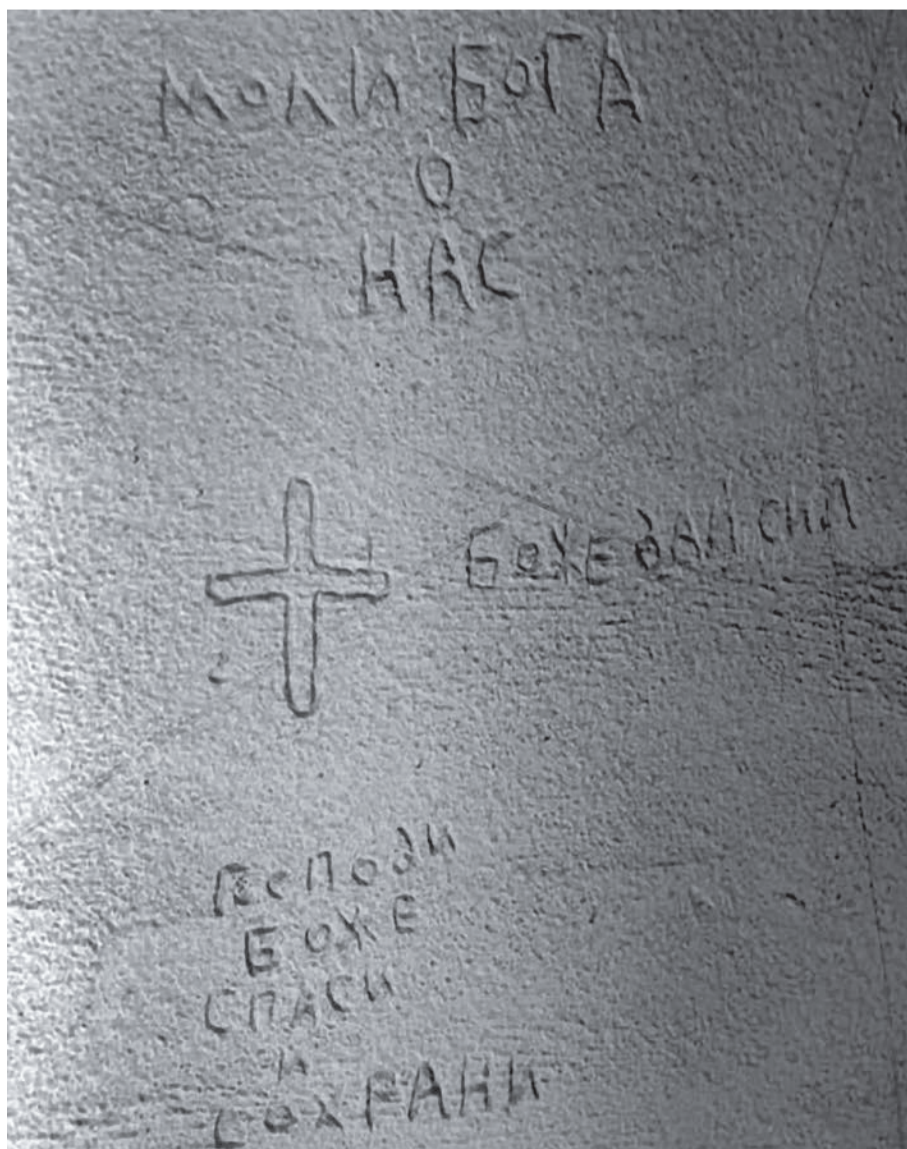
«Третя відмінність: тут була окрема камера, де тримали підлітків. Ми зараз встановлюємо їхній вік. Люди розповідають, що деякі хлопці виглядали приблизно років на 14. А хрестик, який я показував на відео, зробив 19-річний хлопець, який перебував тут, у катівні. В інших областях ми не виявляли камер для дітей чи підлітків. А тут це не діяло», – написав Лубінець у Фейсбучі.

У катівнях ті, хто міг, молилися за дітей, за допомогу країні та армії. Як і у Вовчанську, звільненому на початку жовтня, в'язні видряпували на стінах катівень ікони святих і слова молитви. «Побачили на свої очі ці написи на стінах. Ікони, надряпані власноруч людьми, яких там тримали окупанти. Засічки пережитих днів та тексти молитов. Важко уявити, які жахіття перенесли люди», – розповідав тоді заступник голови комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики Павло Сушко.

Дмитро Лубінець також наголосив, що йдеться про очевидне придушення громадського спротиву з елементами воєнних злочинів проти людяності. За його словами, з точки зору міжнародного гуманітарного права, спостерігається погіршення поводження з цивільними громадянами України. «Це найгірші і найцинічніші прояви порушення Женевських конвенцій...»

Попри те, що вони ховали свої обличчя від херсонців за масками, ми знаємо, що катували наших людей представники Росгвардії та військовослужбовці російської армії. Наші компетентні органи обов'язково встановлять всіх злочинців», – заявив уповноважений.

Джерело: РІСУ

Три запитання до себе, коли огортає тривога

Життя після гріхопадіння важко назвати простим. Стихійні біди, хвороби, болісні стосунки... І навіть якщо все начебто добре, не залишає голову думка про те, що миттєво все може змінитися.

Ми крихкі і тендітні, не контролюємо ситуацію. Немає сенсу це заперечувати.

Однак розуміючи та приймаючи це, ми піддаємось тривозі, і то не лише про день завтрашній, але також про минуле і теперішнє.

Життя непросте і доріг без перешкод у ньому немає. Однак щоб не захлинутися тривою, я ставлю собі ці три запитання.

Що найголовніше у моєму минулому?

Що старші ми, то більше можливостей озирнутись і побачити свої проступки. Скоєні гріхи, невдалі рішення. Когось мучить скоєне, когось біль від вчинків інших. Мов привиди, вчинки з минулого можуть накочуватись хвилями тривоги. Бог справді пробачив мені? Або ж – чи цей біль більше не повториться?

Однак якими би важливими і значущими не були наші дії, для віруючої людини жодна з них не є найбільш важливою. Найважливіше з нашого минулого – це те, що ми зустріли Бога, який вибрав нас і врятував для вічного спасіння (Еф. 1, 3-7).

Що найголовніше у моєму сьогодні?

Якщо відверто, то теперішнє часто виглядає місцем зустрічі жалю і травм минулого зі страхами про майбутнє. Нам важко жити тут і зараз, бо весь час намагаємось розібратись з минулим з одного боку, і турбуємось про майбутнє з іншого боку. А іноді сьогодні – це суцільні труднощі та переживання.

Всі ми розуміємо, що важкі часи – це не найгірше, з чим можна зустрітись. Найгірше – це страждати самотужки. І найважливіша істина сьогодні – це те, що з нами Бог, який обіцяє ніколи не залишити (Євр. 13,5).

Не завжди відчуваєш Божу присутність. Іноді здається, що всі залишили. Але навіть коли покинули всі – Бог поруч.

Божа присутність – не метафора. Бог – Друг, який бачить і чує завжди.

Що найважливіше в майбутньому?

Це найцікавіше запитання, бо стосується сфери надії. А біблійна надія ніколи не розчаровує.

Думки про майбутню невідомість бувають просто жахливими. А що як мене чекає інвалідний візок, або я на зможу купити будинок, а ціни на оренду лише ростимуть. А хто заопікується мною в старості, якщо немає дітей. А якщо помре дружина чи чоловік?

Неспокій – це поштовх для безконечного польоту фантазії. Так, від багатьох небезпек ми не застраховані. Але куди має бути спрямований наш погляд? До вічного щасливого споглядання обличчя Божого, до якого ми всі прагнемо.

Бог сиворив час, але йому не підвладний. Бог наповнює наше минуле, теперішнє та майбутнє своєю благодаттю та люблячою присутністю.

Нехай щоразу, коли огортає тривога, в наших думках виникають ці три запитання, щоби спрямувати нас до істини.

Підготувала Тетяна Трачук

Віддати життя захищаючи свою невинність: блаженна Ізабел Крістіна Мрад Кампос

«Усміхнись, Ісус любить тебе» – ці слова були життєвою програмою Ізабелли Крістіни Мрад Кампос, яка загинула, захищаючи свою невинність. Церква визнала героїчну чесноту дівчини, проголосивши її блаженною.

Історія Ізабелли Крістіни Мрад Кампос – це, здавалось би, історія звичайного насильства. Але водночас надзвичайної стійкості й витривалості, яка полягає не лише у тому, що дівчина зберегла свою гідність як жінки, а передовсім цінності, в які вона вірила і яких трималася ціною власного життя. 10 грудня 2022 року архієпископ-емерит архидієцезії Апареїди кардинал Раймундо Дамашено Ассіс, представляючи Святішого Отця Папу Франциска, проголосив її блаженною, очоливши Святу Месу в її рідному місті.

Ізабел Крістіна народилася в Барбасені (Бразилія) 29 липня 1962 року. Її родина була матеріально скромною, однак тут панувала справжня віра, що втілювалася в конкретних ділах милосердя. Змалку дівчинка бере участь у парафіяльному житті, а пізніше належить до молодіжної спільноти святого Вінкентія, перейнявши його духом. Крім цього, вона часто навідується до монастиря сестер-візиток, практикує молитву в родині, регулярно сповідається та бере участь в заходах, що організовує спільнота св. Вінкентія.

Любов та милосердя до найбільш потребуючих

Вже у школі помічають, що «Кріс» (як вона любила, щоб її називали) має помітну прихильність до бідніших однокурсників або тих, хто має труднощі в навчанні; в парафії відзначають, що вона завжди в перших рядах на всіх благодійних заходах; у спільноті св. Вінкентія зауважується її готовність опікуватися дітьми-інвалідами, особливо відчувається її ніжність і турбота, з якими вона опікується потребуючими.

Як і кожна молода людина, Крістіна мала великі мрії. У неї також був наречений, з яким вона планувала спільне майбутнє. «Усміхнись, Ісус любить тебе» – це її життєва програма, яку вона намагалася втілювати щоденними зусиллями.

Бажаючи піклуватися про найслабших, Ізабел Крістіна мріяла стати лікаркою-педіатром. Отож, після закінчення навчання, 8 грудня 1980 року, вона отримала диплом про професійну кваліфікацію магістра.

У квітні 1982 року вона переїхала до Жуїз-де-Фора, щоб далі навчатися в

медичному університеті, і спочатку проживала в квартирі з кількома друзями. Через кілька місяців родина придбала помешкання, і вона, проживаючи разом зі своїм братом, намагалася облаштувати житло. У цьому місті Кріс відразу ж шукає храм, де постійно виставлена Пресвята Євхаристія, і де вона проводить час на щоденній адорації. Адаже особиста молитва і участь у Євхаристії стають дедалі більше вирішальними на її шляху, і це виявиться відразу ж після її смерті.

Віддати життя заради невинності

30 серпня до їх квартири прийшов працівник однієї компанії, щоб зібрати шафу, і почав звертатися до дівчини з непристойними пропозиціями, які Кріс відхилила та повідомила про це братові й своїм друзям. Не встигнувши цього дня завершити роботу, робітник повернувся до квартири 1 вересня 1982 року, але вже зовсім з іншими намірами. Він одразу ж недвозначно дає їй це зрозуміти, але, отримавши чітку відмову дівчини, вдається до силової тактики, жорстоко б'є її та зв'язує, увімкнувши на повну гучність радіо і телебачення, щоб ніхто не міг почути крик дівчини про допомогу. Після смерті дівчини розтин підтвердив її цноту, яку вона рішуче оберігала.

Опінія святості

серед вірних та беатифікація

Останки Ізабел Крістіни Мрад Кампос були перенесені до церкви Матері Божої Милосердя в Барбасені – парафії, де вона прийняла Хрищення і Перше Причастя. Перед урною вірні молилися, як перед мощами мучеників. Особливо молодь залишала свої записки: прохання про допомогу, а також захоплення та визнання її християнського свідчення.

Зважаючи на обставини, за яких загинула Ізабел Крістіна, вірні виявили ініціативу подати прохання про дозвіл на відкриття процесу її беатифікації. Дозвіл у Ватикані був виданий 18 листопада 2000 року. На дієцезіяльному рівні процес відкрито 26 січня 2001 року, а завершено 1 вересня 2009 року. 27 жовтня 2020 року, приймаючи на аудієнції префекта дикастерії у справах визнання святих кардинала Марчелло Семераро, Папа Франциск затвердив декрет, яким Ізабел Крістіна Мрад Кампос була визнана мученицею, відкривши шлях до її беатифікації.

«Vatican News»

Вітаємо

ювілярів!

Редакція «Мети» широким серцем вітає усіх священнослужителів Львівської архієпархії, хто у грудні святкує свої іменини та уродини, а також, хто у грудні отримав ієрейські і дияконські свячення. Мішного здоров'я і щедрого усім Божого благословення, наснаги і ревності у праці в Господньому винограднику!

Для медичних капеланів архієпархії провели сесію стратегічного планування

25 листопада медичні капелани Львівської архієпархії УГКЦ взяли участь у стратегічному плануванні праці. Про це повідомляє референт комісії о. Тарас Гадомський. Стратегічну сесію для референтури душпастирства охорони здоров'я провела фахівець української освітньої платформи Аліна Михалюк. Цей захід має за мету розвиток структури медичного капеланства у Львівській архієпархії.

Пресслужба Львівської архієпархії

Свідоцтво про реєстрацію
КВ 4266

головний редактор:
о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,
літературний редактор
Святослав СМУК,
більше редактор і технічний редактор
Вячеслав ЧИЖЕВСЬКИЙ.

Відгуки та пропозиції надсилайте
на адресу:
площа св. Юра, 5, м. Львів,
Україна, 79000,
e-mail: meta.ugcc@gmail.com
http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор. Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем. Матеріали не рецензуються і не повертаються. Редакція може не поділяти думку автора. Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок» Тираж: 5000 примірників, Замовл. № _____